

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **D. V.**, bývajúcej v T., zastúpenej JUDr. Mariánom Bacákom, advokátom, so sídlom v Snine, Partizánska 1834/26, proti žalovanému **Železnice Slovenskej republiky Bratislava**, so sídlom v Bratislave, Klemensova 8, IČO: 31364501, **o zaplatenie 49 791 Eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 3 C 39/2009, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 30. augusta 2012 sp.zn. 12 Co 10/2012 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobkyne **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (ďalej aj len „odvolací súd“) označeným rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou (ďalej len „prvostupňový súd“ alebo „súd prvého stupňa“) z 20. júna 2011 č.k. 3 C 39/2009-393, ktorým bola z dôvodu premlčania zamietnutá žaloba žalobkyne o zaplatenie náhrady nákladov vynaložených jej právnym predchodcom JUDr. J. V. na rekonštrukciu prenajatých priestorov. Potvrdenie prvostupňového rozsudku odôvodnil jeho vecnou správnosťou stotožňujúc sa so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa, ako aj s ich odôvodnením (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala dovolanie žalobkyňa. Žiadala, aby odvolací súd rozsudok odvolacieho aj prvostupňového zrušil súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila odňatím možnosti konať pred súdom, ďalej tzv. inou vadou konania a nesprávnym právnym posúdením veci. Za odňatie možnosti konať pred súdom označila vykonanie odvolacieho pojednávania bez jej účasti

a nedostatočné odôvodnenie odvolacieho rozsudku vyčítajúc odvolaciemu súdu, že sa riadne nevysporiadal s niektorými jej tvrdeniami.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhol, aby dovolací súd tento mimoriadny opravný prostriedok žalobkyne ako neopodstatnený zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) skúmal predovšetkým prípustnosť dovolania a dospel k záveru, že smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Podmienky prípustnosti dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 238 O.s.p.

Prípustnosť dovolania v predmetnej veci podľa § 238 O.s.p. neprichádza do úvahy. Nejde totiž v dovolaní napadnutom vyhovujúcom výroku o zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu vo veci samej, ani o rozsudok, v ktorom by sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci, pretože dovolací súd v tejto veci ešte nerozhodoval. Rovnako nejde o potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu a nejedná sa ani o potvrdenie rozsudku, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Ak súdne konanie trpí niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 O.s.p., možno dovoláním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie podľa § 238 O.s.p. neprípustné. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. Nezistil

však existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení.

Nezistil teda ani podmienku prípustnosti dovolania, na ktorú poukazovala žalobkyňa, a ktorá mala spočívať v odňatí jej možnosti konať pred súdom tým, že odvolací súd rozhodol na pojednávaní bez jej účasti a bez účasti jej právneho zástupcu.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.).

Podľa ustanovenia § 101 ods. 2 veta druhá O.s.p., ktoré s použitím ustanovenia § 211 ods. 2 O.s.p. platí aj pre odvolacie konanie, ak sa riadne predvolaný účastník neustanoví na pojednávanie, ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Citované ustanovenie § 101 ods. 2 veta druhá O.s.p. umožňuje súdu, aby v záujme hospodárnosti a rýchlosti konania prejednal vec na pojednávaní v neprítomnosti účastníka za predpokladu, že účastník bol na pojednávanie riadne predvolaný, na pojednávanie sa nedostavil, a ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o jeho odročenie. Splnenie predpokladov pre možnosť prejednať vec v neprítomnosti účastníka musí súd skúmať veľmi dôsledne, pretože jeho nesprávny postup v tomto smere môže mať za následok porušenie základného práva účastníka vyplývajúceho z čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, a to práva na verejné prejednanie veci v jeho prítomnosti. Procesné právo účastníka požiadať o odročenie pojednávania je podmienené „dôležitosťou dôvodu“, pre ktorý o odročenie žiada. Posúdenie opodstatnenosti „dôležitého dôvodu“ v každej veci musí vychádzať z konkrétnych okolností prípadu.

V preskúmvanej veci je z obsahu spisu zrejmé, že odvolací súd nariadil na prejednanie odvolania žalobkyne proti rozsudku súdu prvého stupňa pojednávanie na deň 30. augusta 2012, na ktoré s dostatočným časovým predstihom predvolal účastníkov a ich zástupcov. Dňa 23. augusta 2012 bolo odvolaciemu súdu doručené telefaxové podanie zástupcu žalobkyne JUDr. Mariana Bacáka, v ktorom ospravedlnil svoju neúčasť

na pojednávani z dôvodu ochorenia a hospitalizácie jeho matky a potreby nevyhnutnej starostlivosti z jeho strany. O odročenie pojednávania nepožiadal. Dňa 29. augusta 2012 bolo odvolaciemu súdu doručené telefaxové podanie samotnej žalobkyne, v ktorom okrem ospravedlnenia svojej neúčasti z dôvodu dovolenky v zahraničí požiadala zároveň o odročenie pojednávania, keďže sa jej právny zástupca pojednávania tiež nemôže zúčastniť pojednávania kvôli zdravotným problémom člena rodiny.

K splneniu podmienok na prejednanie veci na odvolacom pojednávani v neprítomnosti žalobkyne a jej právneho zástupcu zaujal odvolací súd stanovisko v odôvodnení svojho rozsudku na strane 5 prvý odsek. Konštatoval, že právny zástupca žalobkyne o odročenie pojednávania nepožiadal a dôvody uvádzané na strane žalobkyne, t.j. čerpanie dovolenky, resp. neúčast' jej právneho zástupcu na pojednávani, nie sú relevantnými dôvodmi na odročenie pojednávania. Dovolací súd považuje tieto závery za správne a s ich odôvodnením sa stotožňuje. S prihliadnutím na skutočnosť, že predvolanie na pojednávanie určené na deň 30. augusta 2012 prevzala žalobkyňa už 31. júla 2012, no jej žiadosť o odročenie pojednávania z dôvodu dovolenky bola doručená odvolaciemu súdu jeden deň pred termínom pojednávania (29. augusta 2012), nebolo tvrdenie žalobkyne o jej dovolenke v zahraničí (nijako nedoložené) bez ďalšieho spôsobilé založiť dôležitý dôvod na odročenie pojednávania. Takýto dôvod nebolo spôsobilé založiť ani rovnako nedoložené tvrdenie jej právneho zástupcu, ktorý navyše ako osoba zná práva o odročenie pojednávania ani nepožiadal.

Dovolací súd nezistil ani ďalší dôvod zmätočnosti rozhodnutia, na ktorý poukazovala žalobkyňa a ktorá mala spočívať v odňatí jej možnosti konať pred súdom tým, že odvolací súd svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil.

Dovolací súd v tejto súvislosti pripomína, že podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 115/03 z 3. júla 2003: „Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces“. Poukazuje aj

na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 78/05 zo 16. marca 2005, podľa ktorého: „Súčasťou základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní“.

Nemožno tiež opomenúť, že zákonom č. 384/2008 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 15. októbra 2008, bol dovtedajší text § 219 O.s.p. doplnený, okrem iného, odsekom 2, podľa ktorého, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Citované nové ustanovenie tak reagovalo na súdnu prax v prípadoch úplných a presvedčivých rozhodnutí súdov prvého stupňa, kedy odôvodnenie rozhodnutia odvolacích súdov bolo len kopírovaním vecne správnych dôvodov. V takých prípadoch je preto podľa novej právnej úpravy postačujúce už len stručné konštatovanie o správnosti a presvedčivosti napádaného rozhodnutia, s ktorým sa odvolací súd plne stotožňuje.

V preskúmvanej veci tým, že odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa a výslovne na ne odkázal, bolo potrebné odôvodnenie jeho rozsudku posudzovať v kontexte s odôvodnením rozsudku prvostupňového súdu. Z hľadiska náležitostí vyžadovaných ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. na riadne odôvodnenie rozsudku je postačujúce, ak súd v odôvodnení stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia. Podľa názoru dovolacieho súdu rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvého stupňa spĺňa požiadavky na riadne a presvedčivé odôvodnenie v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p., keďže ním bola daná odpoveď na všetky podstatné otázky týkajúce sa predmetu konania z hľadiska skutkového a právneho posúdenia veci, a to najmä pokiaľ ide o rozhodujúci dôvod zamietnutia žaloby, t.j. premlčanie uplatneného nároku.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, stanoviská účastníkov, výsledky vykonaného dokazovania, prečo nevykonal ďalšie dôkazy a ako vec právne posúdil, pričom prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Prvostupňový súd vysvetlil, z akých úvah vychádzal, keď dospel k záveru, že nárok žalobkyni nemožno priznať, pretože žalovaný úspešne uplatnil námietku premlčania. Riadne odôvodnil, ktorú skutočnosť považoval za relevantnú pre začatie plynutia premlčacej lehoty a kedy táto lehota začala plynúť. Skutkové a právne závery súdu prvého stupňa tak nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a na ne odkazujúce odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.).

Pokiaľ ide o dovolateľkou namietané tzv. iné vady konania a tiež nesprávne právne posúdenie veci tieto sú síce dovolacími dôvodmi v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p., no samotné prípustnosť dovolania nezakladajú. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobkyne podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia, pretože žalovanému v súvislosti s dovolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

Toto uznesenie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3: 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. januára 2014

JUDr. Rudolf Č i r č, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová